No. 230 2 Zaterdag 18 Februari 1928. 45ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.-- bij vooruitbetaling.

Bureau van dit Blad: Pastorie Otrabanda
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50; voor elken regel meer 10 cts.

De Curaçaosche Begrooting in de Tweede Kamer.

2) *Onderwijs.*

De opvatting van den Gouverneur, dat in de betrokken kringen op Curaçao niet de begeerte bestaat naar algeheele doorvoering van het beginsel van gelijkbekostiging van het openbaar en het bijzonder onderwijs, berustte in de eerste plaats op de overweging, dat de Roomsch-Katholieke Missie, die het bijzonder onderwijs vrijwel geheel in handen heeft, niet geneigd zou zijn de volledige gelijkstelling te aanvaarden, omdat daaruit zou voortvloeien het verlies van vrijheid in zake het geven van kosteloos onderwijs op hare scholen. In de tweede plaats meende de Gouverneur uit een lijst van desiderata op dit gebied, welke lijst hem bij zijn vertrek naar Europa van bevoegde zijde werd ter hand gesteld en niet *alle* elementen voor de gelijkstelling bevatte, te moeten opmaken, dat volledige gelijkstelling niet werd begeerd.

Niettemin heeft, tijdens het verblijf van den Gouverneur hier te lande, de ondergeteekende met den Landvoogd herhaaldelijk besprekingen gehouden over de mogelijkheid om, nu de financieele toestand van het gewest verbetering heeft ondergaan, verdere maatregelen tot doorvoering van de gelijkstelling bij den Kolonialen Raad aanhanging te maken. De slotsom van die besprekingen is geweest, dat, aangezien geen vaststaande gegevens beschikbaar zijn betreffende de aan elk der bedoelde maatregelen verbonden kosten, zoo voor het tegenwoordige als in latere jaren, terzake niet aanstonds een beslissing kon worden genomen. In verband daarmede is de Landvoogd uitgenoodigd om ter verkrijging van de vereischte gegevens omtrent personeel, enz. zich met de Missie in verbindig te stellen, en, in aansluiting daaraan, eene nauwkeurige uiteenzetting te verstrekken van den omvang der lasten, welke eene volledige doorvoering van het beginsel der gelijkstelling met zich zal brengen. Van de uitkomst van dit onderzoek zal, in verband met den geldelijken toestand van het gewest en van de vooruitzichten dienaangaande in de naaste toekomst, afhangen — de ondergeteekende moge ten aanzien van dit punt de aandacht vragen voor den inhoud van het hiervóór vermelde schrijven van Minister DE GRAAFF —, of hij tot volledige doorvoering van de gelijkstelling aanstonds zal kunnen medewerken, dan wel of in die richting geleidelijk moet worden voortgegaan, c. q. in welk tempo,

Van het bestaan van een noodtoestand bij het Missie-onderwijs, die onmiddellijken bijstand zou eischen, draagt de ondergeteekende geen kennis. Hetgeen de leden, die dat punt ter sprake hebben gebracht, gemeend hebben te moeten opmerken, te weten, dat ten aanzien van de gelijkstelling van het onderwijs nog de eerste stap moet worden gezet, strookt niet met de feiten. Immers is, voor zooveel betreft de salarissen van onderwijzers bij het Lager en het Meer Uitgebreid Lager Onderwijs, inbegrepen bijzondere toelagen als schoolhoofd en voor het bezit van bijzondere akten, en voorts ten aanzien van wachtgelden voor onderwijzers, bereids eene volkomen gelijkstelling bereikt. De desbetreffende bepalingen zijn vervat in onderscheidenlijk artikel 7, eerste lid, van het Koninklijk besluit van 23 Augustus 1922 (*Publicatieblad* No. 53) en artikel 13 van het „West-Indisch Wachtgeldbesluit 1925" (*Publicatieblad* No. 18).

Voorts mag niet uit het oog worden verloren, dat, in afwachting van de volledige doorvoering van de gelijkstelling, in de laatste jaren door het gewest ruime bijdragen zijn verstrekt voor den bouw van scholen, en de op de Missie-scholen geheven schoolgelden ten volle ter beschikking van de Missie blijven.

Herziening Regeeringsreglement.

Nopens de voorstellen der commissie-STAAL betreffende de herziening van de West-Indische Regeeringsreglementen is onlangs het advies van den Gouverneur van Suriname ontvangen. Zoodra mede het advies dienaangaande van den Gouverneur van Curaçao den ondergeteekende zal hebben bereikt, zal de aangelegenheid zijne volle aandacht hebben.

Bij die gelegenheid zal het denkbeeld om de bezoldiging van den Gouverneur en de uitgaven voor de land- en zeemacht, in stede van ten laste van het Rijk, ten laste van het gewest zelf te brengen, kunnen worden overwogen.

Begrootingsbeheer; ramingscijfers.

Zooals Minister DE GRAAFF in zijn hiervóór vermelden brief in het licht heeft gesteld, kan de financieele toestand van het gewest nog niet worden geacht op een gezonden grondslag te berusten. De ondergeteekende is het met zijn genoemden ambtsvoorganger eens, dat die toestand eerst zal zijn bereikt, nadat tot stand zullen zijn gekomen de bijzondere voorzieningen, welke in den bedoelden brief zijn aangewezen.

In afwachting daarvan en inzonderheid met het oog op de onzekerheid van de factoren, die tot het huidige accres der middelen leiden, acht de ondergeteekende het volgen van een zéér behoedzaam begrootingsbeleid geboden, niet het minst wat betreft de uitzetting van vaste, jaarlijks terugkeerende uitgaven.

Zooals de Gouverneur op blz. 2, onderaan, van zijne Memorie van Toelichting betreffende de ontwerp-begrooting heeft vermeld, is bij de raming der middelen voor 1928 ten volle rekening gehouden met het ruimer vloeien van de bronnen van inkomst. Die raming is in het algemeen gesteld op de som, welke elke heffing in 1926 heeft opgebracht, 'tengevolge waarvan zij ruim zeven ton hooger is kunnen worden gesteld dan die voor 1927.

Toestand Bovenwindsche eilanden.

Afgezien van de voorgenomen verlaging of afschaffing van belastingen, welke ten doel hebben eene verbetering van den economischen toestand op voormelde eilanden in de hand te werken, blijft het Bestuur bedacht op de bevordering van andere maatregelen, welke den welstand der bevolking zouden kunnen verhoogen.

Voorshands zal de bestuursinrichting van die eilanden onveranderd blijven. De versobering in het bestuur zal zich bepalen tot de afvloeiing van belastingambtenaren en politiebeambten, die in verband met bovenbedoelde belastingherziening overbodig worden.

Aanstelling van ambtenaren; salarissen.

Plannen in zake de personeelsvoorziening als bedoeld in de onder dit hoofd voorkomende vragen, zijn inderdaad in overweging geweest, doch na gedachtenwisseling met den Gouverneur ter zijde gesteld.

De eerste stap tot herziening van de salarisregeling is reeds gedaan. De Gouverneur heeft eene commissie ingesteld, bestaande uit leden van den Kolonialen Raad en eenige landsdienaren, ten einde advies uit te brengen omtrent deze aangelegenheid.

Herziening-Inkomstenbelasting.

Naar aanleiding van de vraag, of de Regeering voornemens is de totstandkoming van een herziening van de inkomstenbelasting, ook voor de vennootschappen, te bevorderen, moge in herinnering worden gebracht, dat, zooals in de Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag betreffende de begrooting van Curaçao voor het loopende jaar onder het hoofd „Belastingheffing" is medegedeeld, bereids overleg met den Gouverneur is geopend over de wenschelijkheid en mogelijkheid eener verhooging van het tarief der inkomstenbelasting.

Eerst na afloop van dit overleg, hetwelk nog niet is beëindigd, en nadat mede een beslissing zal zijn gevallen omtrent het tevens in behandeling genomen vraagstuk van de eigen aangifte van de belastingplichtigen, zal bedoelde herziening kunnen worden ter hand genomen.

Verhooging loodsgelden.

Het tarief der loodsgelden is laatstelijk bij de verordening van 19 Juni 1925 (*Publicatieblad* No. 25) herzien. De vraag, of voor eene nadere herziening van het tarief reden bestaat, zal de ondergeteekende aan den Gouverneur overbrengen.

Wetgeving in verband met de scheepvaart.

Eveneens zal de ondergeteekende de aandacht van den Gouverneur vragen voor de onder dit hoofd in het Verslag vermelde desiderata.

Nieuwe uitgave van wetboeken.

Het ligt in de bedoeling om geleidelijk onder afzonderlijke nummers van het *Publicatieblad* bekend te maken den geldenden tekst van de daarvoor in aanmerking komende Curaçaosche wetboeken. Het nieuwe Wetboek van Strafrecht en het in verband met de invoering hiervan herziene Wetboek van Strafvordering zijn opgenomen in het *Publicatieblad*, onderscheidenlijk van 1913, No. 67 en van 1914, No 21. Eene publicatie als hoogerbedoeld ten aanzien van de bepalingen betreffende het burgerlijk procesrecht is thans in voorbereiding. Later zal misschien ook het Burgerlijk Wetboek volgen.

Gebruik van talen in de Raden van Politie.

Tegen het gebruik maken van het Papiamentsch in vergaderingen van de Raden van Politie bestaat het practische bezwaar — hetgeen niet geldt ten aanzien van het gebruik van het Engelsch —, dat de woordenschat van voormeld idioom zeer beperkt is en dat het zich daarom niet leent voor debatten over hetgeen in bedoelde colleges aan de orde pleegt te komen.

Emigranten op Cuba.

In 1926 zijn 315 uit Curaçao afkomstige onvermogende arbeiders, die zich in moeilijke omstandigheden op Cuba bevonden, op landskosten gerepatrieerd. De cijfers voor 1927 zijn den ondergeteekende niet bekend. De aangelegenheid blijft de aandacht van den Gouverneur behouden. Het behoeft intusschen wel geen betoog, dat het uitsluitend van den vrijen wil van de betrokkenen afhankelijk is, of zij al dan niet gebruik maken van de geboden gelegenheid tot terugkeer. Meermalen is ervaren, dat aan aanvankelijke voornemens tot terugkeer geen gevolg werd gegeven, omdat men, bij nader inzien, aan een verder verblijf op Cuba de voorkeur gaf.

ARTIKELEN.

Art. 17.

Vacature procureur-generaal.

De ondergeteekende heeft reeds aanstonds na het overlijden van mr. J. B. GORSIRA op verzoek van Gouverneur BRANTJES pogingen in het werk gesteld om een geschikten vervanger te vinden, in de eerste plaats onder de leden van de staande magistratuur hier te lande. Hiermede is eenige tijd gemoeid geweest. Thans is voor de vervulling voor den tijd van zes jaren van het ambt van Procureur-Generaal aangewezen mr. M. VAN DIJK, Indisch rechterlijk ambtenaar, laatstelijk vóór zijn komst met verlof hier te lande werkzaam bij het Openbaar Ministerie in Nederlandsch-Indië. De heer VAN DIJK is 14 December jl, naar Curaçao vertrokken. Onder de sollicitanten naar het onderhavige ambt bevond zich ook een gegadigde op Curaçao.

Art. 55.

Bezoldiging van geestelijken.

De ondergeteekende heeft den Gouverneur uitgenoodigd om bij het ontwerpen van de in overweging zijnde algemeene herziening der salarissen van de Landsdienaren, zijne aandacht ook te geven aan de bij de behandeling van de Curaçaosche begrooting voor 1928 in de Tweede Kamer gemaakte opmerkingen ten aanzien van de bezoldigingen der Protestansche bedienaren van den godsdienst.

Art. 80.

Quarantaine-maatregelen.

Den ondergeteekende staan geen gegevens ter beschikking om de vraag te kunnen beoordeelen, of de huidige quarantaine-voorschriften uitbreiding behoeven. Hij zal de aandacht van den Landvoogd op dit punt vestigen.

Art. 107.

Onderhoud van wegen.

Zooals blijkt uit de aanvraag bij art. 107 van het wetsontwerp van een krediet voor onderhoud en herstelling van straten, enz., dat f 115 000 hooger is dan het voor 1927 beschikbaar gesteld bedrag, heeft de verbetering van het wegenstelsel de volle aandacht van het bestuur.

Art 114.

Haven - en loodswezen.

De heer Ir. J. P. ESCHER, die de eerste was, aangewezen voor de vervulling van het nieuwingestelde ambt van hoofd van het haven - en loodswezen, heeft, na slechts korte werkzaamheid als zoodanig, uit eigen beweging den Curaçaoschen dienst verlaten. Aan den ondergeteekende heeft hij medegedeeld, dat hij daartoe is overgegaan omdat het bestuur van Curaçao aan zijne voorstellen tot regeling van zijne taak als zoodanig niet de aandacht heeft gegeven, welke deze, naar hij meende, verdienden.

Omtrent dit punt wordt bericht van den Gouverneur ingewacht. Op verzoek van den Landvoogd wordt voorshands geen vervanger van den heer ESCHER uitgezonden.

De op geenerlei wijze gestaafde opmerking, dat op Aruba elk toezicht op havengebied zou ontbreken, hetgeen ten gevolge zou hebben, dat de aldaar gevestigde Amerikaansche Petroleum-Maatschappij doet wat haar goeddunkt, moet de ondergeteekende voor rekening laten van de hier aan het woord zijnde leden. Hij houdt er zich van overtuigd, dat het plaatselijk bestuur misstanden ook op dit gebied tegengaat.

Het loodspersoneel is onlangs opnieuw versterkt door uitzending van twee loodsen. Aan gegadigden voor de vervulling van deze betrekking op de huidige dienstvoorwaarden, ontbreekt het hier te lande tegenwoordig geenszins.

Art. 122.

Watervoorziening.

Het door Dr. Ir. J. VERSLUYS ontworpen, door den Gouverneur en de Kolonialen Raad aanvaarde watervoorzieningsplan omvat de beschikbaarstelling zoowel van bronwater als van gedistilleerd zeewater.

Het voordeel van de aanwezigheid van eene distillatie-inrichting in een gewest als Curaçao, waar perioden van langdurige droogte en dientengevolge van waterschaarschte niet zeldzaam voorkomen, is daarin gelegen, dat te allen tijde goed drinkwater voorhanden is. Het plan is bereids in uitvoering.

Afgescheiden van de, naar de meening van den ondergeteekende ontkennend te beantwoorden vraag, of het debiet der bronnen, waarover de Curaçaosche Petroleum-Industrie - Maatschappij ten behoeve van haar bedrijf beschikt, groot genoeg is om te voorzien in de behoefte aan drink - en ketelwater van Willemstad, zoomede in die der nijverheid ter plaatse, zou onteigening ten algemeenen nutte van die bronnen slechts dan in overweging mogen worden genomen, indien niet op andere wijze aan de behoefte aan drink - en ketelwater zou kunnen worden tegemoetgekomen.

De heer VERSLUYS had, toen hij voor het onderzoek in zake de watervoorziening werd aangezocht, eene opdracht aanvaard van de Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot Exploitate van Petroleumbronnen in Nederlandsch-Indië. Die Maatschappij heeft op dezerzijdsch verzoek, in verband met bedoeld onderzoek, goedgevonden dat de uitvoering van voormelde opdracht werd opgeschort totdat de heer VERSLUYS hier te lande zou zijn teruggekeerd.

De Minister van Koloniën,
KONINGSBERGER.

Enkele Beschouwingen.

I.

Nu wij het *Voorloopig Verslag* en de *Memorie van Antwoord* in extenso onder de oogen onzer lezers hebben gebracht, kunnen wij ons moeilijk van enkele beschouwingen daaromtrent onthouden.

Als wij de bezwaren in het V. V. tot uiting gekomen zouden willen samenvatten, dan zouden wij komen tot deze twee, waarop de geheele reeks gebaseerd is, en die de bron zijn, waaruit de heerschende stemming van ontevredenheid ontsproten is: *niet voldoende erkenning*, om niet te spreken van miskenning, *van de autonomie van Curaçao*, die door de Grondwet erkend is, maar nog steeds op zich wachten laat, ook zelfs in haar meest elementairen vorm; en een *volslagen wantrouwen in het bestuursbeleid.*

Wat de *autonomie* betref, erkent de Minister zelf, dat tengevolge van het evenwicht in de Curaçaosche begrooting, „de bemoeiingen van den Nederlandschen wetgever met het finantieele beheer van het gewest zooveel mogelijk zullen kunnen worden beperkt, en de regeling van de inwendige aangelegenheden in hoofdzaak aan de plaatselijke organen zal kunnen worden overgelaten."

En ook heeft de Minister heel goed de klacht verstaan van de verscheidene leden in het V. V. aan het woord: „dat door de Regeering in het algemeen veel te weinig met de autonomie van Curaçao rekening wordt gehouden, en dat te veel van uit de departementale bureaux wordt geregeld," — al verklaart de minister niet goed te begrijpen waarop die klacht steunt.

Van een ernstig streven om deze autonomie practisch te erkennen, is zoo goed als geen spoor te ontdekken, hoe handig de minister ook wete te tooveren om deze practische erkenning een schijn van waarheid te geven. „Na ampel overleg met den Gouverneur," zegt de M. is „gedaan wat mogelijk is om ingrijpen van de zijde van het Opperbestuur te voorkomen."

Noch bij het politievraagstuk, noch elders, komt, volgens den Minister, de autonomie in het gedrang.

Bij de politie-reorganisatie niet, omdat deze niet heeft plaats gehad tegen den zin van den Curaçaoschen wetgever, daar alleen de K. R. er tegen, en de Gouverneur er voor was. Aldus de Minister.

„Als hij dit leest," zegt het Kol. Weekbl., „zal de K. R. wel den moed opgeven, dat het nog eens anders worden zal, zoolang op „Koloniën" een dergelijke opvatting blijft bestaan."

En wat de nota-Statius Muller betreft, aan de hand waarvan men niet onmogelijk tot een aan beide zijde bevredigende oplossing had kunnen komen, herhalen wij onze bevreemding, ook door het K. W. uitgedrukt, dat er door den minister niet telegrafisch verzocht is om de behandeling der voorstellen in den Kol. Raad aan te houden, tot gemelde nota zou zijn aangekomen. Dit bevreemdt ons des te meer, daar er zoo goed als dagelijks tusschen Curaçao en het Moederland per korte-golf over en weer geseind wordt.

Had bij „Koloniën" een daadwerkelijk streven voorgezeten, om langs den weg van gemeen overleg en wederzijdsche concessies tot een bevredigende oplossing te komen, dan was dit de aangewezen weg geweest, te meer daar door het Bestuur bij den K. R. op een spoedige behandeling en afwikkeling der zaak was aangedrongen.

En ook nog, nadat het votum van den Raad gevallen was, zou, indien de minister bij Koninklijk Besluit met de op slot van rekening door hem aanvaarde concessies hadde rekening gehouden, dit de algemeene ontstemming hier aanmerkelijk verminderd hebben,

En wat de overige wijzigingen der voorloopig vastgestelde begrooting betreft, vraagt het K. W. d.d. 19 Januari j.l. zeer terecht:

„Maar in trouwe, als de minister schrijft, dat hij, omdat hij ter wille van den post „politie" de voorloopig vastgestelde begrooting niet kon goedkeuren, van de gelegenheid gebruik gemaakt heeft, om ook andere wijzigingen aan te brengen, die anders vermoedelijk geen aanleiding tot verandering der begrooting zouden gegeven hebben, is dat een aanslag op het zelfbestuur, of lijkt het er alleen maar op?"

Had de Cur. Correspondent van de N. Rott. Crt. geen gelijk, toen hij sprak van hinderlijke vormen van voogdij?

*
* *

Wat het tweede hoofdbezwaar betreft, erkent de Minister blijkbaar dat er op Curaçao misstanden heerschen en dat er hier dingen hebben plaats gevonden, die moeilijk door den beugel kunnen, - toestanden die na het vertrek van Gouverneur Brantjes in Mei j. l. niet ten onrechte met een desolaten boedel vergeleken zijn. De oorzaak ervan zou echter niet te zoeken zijn in gebrek aan voortvarendheid, maar in de ongunstige omstandigheden, vooral gebrek aan voldoende personeel.

„Wij hadden zoo gaarne gewild", schrijft het K. W. „dat de minister geschreven had: er zijn in de laatste jaren fouten gemaakt, ernstige fouten, in het bestuur van Curaçao, hier en ginds; wij hebben met de politie onzen zin doorgedreven en moeten er nu het beste van hopen, maar laten wij allen leering trekken uit hetgeen gebeurd is, een nieuw bestuursbeleid beginnen en onze beste krachten geven aan den al te zeer verwaarloosden opbouw van Curaçao. Nu lezen wij woorden, die bijna een verdediging lijken van dat beleid, maar op meer dan een plaats in dezelfde memorie en als het ware in de feiten hun weerlegging vinden."

Want wat de omstandigheden betreft, deze zijn nooit gunstiger geweest als thans. Gouverneur Helfrich had in de twee jaren van zijn bestuur het terrein verkend, en met verzienden blik veel wat er te herstellen en aan te pakken was, opgeteekend en uitgewerkt. Van alles wat er door dien bewindsman was overwogen, willen wij in dit verband slechts even noemen, het maken van het Waaigat tot een zeilhaven en het bouwen van een nieuwe brug over het Waaigat. Bekend is ook dat hij de vroegere woning van de familie de Gorter (thans hotel Linclon) met het erf aan de haven wilde aankoopen en door aanplemping zelfs een weg daarheen wilde aanleggen; om ook niet te vergeten de plannen om door aankoop van enkele perceelen, en het opruimen daarvan een betere verbinding te krijgen tusschen de Breedestraat aan de Overzijde en de straten op den Berg.

De laatste jaren vloeiden de middelen ruim in, ruimer dan ooit. Maar ondanks dat, geraakte bijna alles in ontredderden toestand, vrijwel niets werd op peil gehouden. Aan klachten heeft het heusch niet ontbroken. In particuliere gesprekken, in den Raad, in de pers, overal werd gewezen op verwording en achterstand. Adviezen en nuttige wenken kreeg het Bestuur genoeg. Het Bestuur, wiens taak het is, zelfs zonder dat iemand er de aandacht op vestigt, de verschillende takken van dienst in goede orde te houden, heeft stil gezeten, ondanks de vele klachten die er rezen. Geld was er in overvloed, en in overvloed werd het uitgegeven, zonder dat men echter zag waar het bleef. Er is geklaagd dat mijningenieurs als Directeur van Openbare Werken niet konden voldoen. Het Bestuur ging zijn gang, of liever gezegd, liet de zaken haar gang gaan.

„Ook is het niet juist gezien, dat men op Curaçao door de snelle ontwikkeling is overvallen; de vorige Gouverneur was lang gereed met plannen, die nu veelzins weer opgenomen worden, en als men die had uitgevoerd en in dezelfde lijn was voortgegaan, dan zou men ook op Curaçao niet achter de feiten aangekomen zijn." Aldus het K. W. t. p.

De uitbreiding, die de petroleumindustrie op dit eiland ondergaan heeft, is niet in één nacht ontstaan. Het Bestuur was op de hoogte van wat er plaats vond, en moest maatregelen nemen om achterstand te voorkomen. De Heer A. G. Statius Muller, destijds voorzitter van den Kolonialen Raad, die ongeveer twee jaren van het eiland afwezig was geweest, zeide in een toespraak in de Zitting van den Raad op 16 Juli 1923 o. a. het volgende:

„Er is ook veel veranderd in dien tijd. Ik heb Curaçao teruggevonden, ik beken het eerlijk, veel veranderd.

De groote toeneming van de stoomvaart, de groote drukte in de haven, die groote beweging heeft mij gefrappeerd, niettegenstaande ik door trouwe lezing van de Curaçaosche bladen daarop voorbereid moest zijn. En het Schottegat! De „Isla" lijkt wel een moderne fabrieksstad. Nog een ding dat mij zeer is opgevallen, maar niet aangenaam heeft aangedaan, is de toestand van onze straten en wegen. Het valt ook den vreemdeling sterk op, zooals ik zelf heb ervaren. Onze straten, maar vooral onze buitenwegen zijn niet bestand gebleken tegen het moderne vervoer. Wordt er niet spoedig ingegrepen, dan dreigen zij onbruikbaar te worden voor alle verkeer."

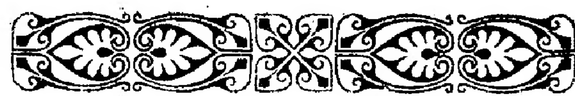
Tot zoover de Heer S. M. Ruim 4½ jaar geleden zijn deze woorden gesproken; toen was reeds die drukte en die beweging merkbaar. Het Bestuur is heusch niet overrompeld, het heeft tijd genoeg gehad om te overwegen en te beraadslagen.

„Ongunstige omstandigheden" en „gebrek aan voldoende personeel", verklaart de Minister, die Curaçao blijkbaar slechts uit officieele adviezen kent. Wie alle van nabij heeft gezien en de aftakeling heeft meegemaakt, en bovendien weet op welke wijze aan klachten en bemerkingen aandacht (!!!) werd geschonken, moet zich wel de vrijheid veroorloven met den Minister van meening te verschillen. En, zegt het K. W. wederom, „daarna zal de afwezigheid van den gouverneur aan een snellen gang niet bevorderlijk geweest zijn, al had misschien diens advies, waarop de herziening van het regeeringsreglement blijkt gestrand te zijn, hier te lande geschreven kunnen worden. Is het personeel nu uitgebreid?"

De zaak is deze. Er is van het Bestuur geen leiding uitgegaan, er was geen lijn in het bestuur. Er was geen plan waarnaar gewerkt werd. Toen van alle kanten geroepen werd, verklaarde de Minister met den gouverneur een urgentieprogram te zullen opstellen. Was het niet de taak van het Bestuur zelf een urgentieprogram op te maken en dat over te leggen daar waar het behoort? Is het Bestuur niet in de eerste plaats aangewezen om daarmee te voorschijn te komen? Voor hetgeen in de M. v. A. als urgentieprogram wordt opgegeven, was mondelinge behandeling en persoonlijke bespreking tusschen Minister en Gouverneur niet eens noodig. Al deze onderwerpen drongen zich als van zelf aan ieders aandacht op, zooals wij schreven lang voor het program bekend werd. En dat er een urgentieprogram (en nog wel op zulk een wijze) moest worden opgemaakt, is een bewijs te meer dat er in menig opzicht is te kort geschoten in het beleid heeft gefaald.

Wat Aruba betreft, hoopt de Minister, dat met de maatregelen om Aruba tijdig te doen gereed zijn voor de te verwachten uitbreiding op sociaal en economisch gebied, zich aldaar niet hetzelfde zou voordoen als op Curaçao, „waar men door de snelle ontwikkeling eenigszins is overvallen en daardoor in de noodzakelijkheid is gekomen om langen tijd achter de omstandigheden aan te loopen."

Wat van dit laatste aan is, hebben wij reeds gezien. Wat 't eerste betreft, zegt het K. W. „helpen wij dit den Minister hopen, maar moeten toch even opmerken, dat defeiten op Aruba al een geduchte voorsprong hebben, en dat het er blijkens de berichten, die de bladen telkens van dat eiland melden, den schijn van heeft, of het bestuur uit onmacht niet eens meer achter de feiten aankomt, maar zich zoover mogelijk van de feiten verwijdert."

BERICHTEN

C. R. K. Volksbond.

Maandag a. s. viert de C. R. K. Volksbond zijn plechtige algemeene jaarvergadering. 's Avonds ten 7 uur zal er een plechtig Lof zijn met preek voor de leden, in de St. Annakerk te Otrabanda. Daarna zal in de zaal van den Bond de algemeene vergadering gehouden worden, die door het muziekkorps „Excelsior" zal worden opgeluisterd.

Beeldenwijding.

Morgenavond zal Mgr. Vuylsteke in de Rozenkranskerk te Pietermaai twee nieuwe beelden wijden, een Pietá en een beeld van de H. Theresia, benevens een nieuwe doopvont. De Pietá zal geplaatst worden in een apart kapelletje opzij, aan den kant der school, dat specicaal daarvoor is ingericht.

Pastoor van der Veer.

De toestand van Pastoor van der Veer blijft 't zelfde. Wel wordt natuurlijk de Pastoor, omdat hij zoo goed als niets kan gebruiken, steeds zwakker.

Koloniale Raad.

In de vergadering van den Kol. Raad van Maandagavond is mededeeling gedaan dat de Heer Henri Perret Gentil aan zijne Exc. den Gouverneur te kennen heeft gegeven, dat hij voor een herbenoeming niet in aanmerking meer wenscht te komen; en dat de Heer P. L. Gorsira om gezondheidsredenen zijn ontslag heeft genomen.

Heliotrope.

Dinsdag kwam hier binnen de Engelsche Kruiser „Heliotrope". Woensdagavond was er voor de Etat Major een diner ten Gouvernementshuize. Naar wij vernemen zal de Heliotrope" hier blijven tot Maandag. Aan de Etat Major en bemanning onze hartelijke welkomstgroeten.

Onderwijs.

Per S. S. „Simon Bolivar is geariveerd de heer van Leeuwen, bestemd voor het openbaar onderwijs alhier, en familie.

Militaire politie.

Met het oog op de reorganisatie der politie is per S. S. „Simon Bolivar" het eerste detachement politietroepen gearriveerd, bestaande uit 28 Brigadiers, onder leiding van Sergeant Cox.

Curaçaosche Bank.

Naar aanleiding van het honderdjarig bestaan der Curaçaosche Bank was er Maandagavond ten gouvernementshuize een diner voor het Bestuur van gemelde bank en de nieuw aangekomen bankspeciatiteiten, de Heeren Zeilinga en mr. Westerman wier uitzending van Regeeringswege wij kort geleden gemeld hebben.

Herstelling der buitenwegen.

Naar wij uit goede bron vernemen gaat, na een grondig voorbereidend onderzoek, het bestuur de herstelling der buitenwegen, op de eerste plaats van den weg om het Schottegat, onder handen nemen. Men is voornemens enkele proefstukken te maken, en na het resultaat daarvan gezien te hebben, de algeheele herstelling volgens de best gebleken wijze uit te voeren. De uitvoering van het werk zal komen te staan onder toezicht van den Heer De Hoog, die diploma in wegenbouw bezit.

Naar wij verder vernemen, zal wegens gebrek aan voldoend onderlegd personeel, de Curaçaosche Petroleum Industrie Mij de vereischte werkkrachten leveren, natuurlijk voor rekening van het gouvernement.

Op deze wijze kan er wel iets goeds van terecht komen.

Koningin Emmabrug.

In den nacht van Zaterdag op Zondag zal de Koningin Emmabrug verlegd worden aan den kant van Punda, tot achter de Spaar- en Beleenbank. Deze maatregel die dienen moet om de nieuwe definitieve opgang aldaar te kunnen bouwen heeft natuurlijk een nieuwe verkeersregeling noodzakelijk gemaakt.

Goede maatregel.

Het is een alleszins goede en toe te juichen maatregel, die door den Procureur Generaal genomen is, om n. l. geen nieuwe localiteiten meer goed te keuren voor verkoop van sterken drank.

Het aantal vergunningen is al meer dan groot genoeg, en gezien het steeds toenemend drankmisbruik, kunnen wij niet anders dan genoemden maatregel ten zeerste goedkeuren.

Gevaar van olie op de haven.

Naar aanleiding van den maatregel die de directie der C. P. I. M. in uitvoering heeft, om het Schottegat van de daarop drijvende olie te zuiveren en verder morsen van olie op het water te voorkomen, mochten wij van bevriende zijde een afschrift van een telegram uit New-York, d. d. 30 Dec. j. l. en voorkomende in „De Telegraaf" (ochtendblad van 31 Dec. j. l.) ontvangen. Uit dit telegram blijkt duidelijk het groote gevaar, dat er aan op het water drijvende olie verbonden is. Het luidt als volgt:

Groote brand te Hoboken.

Verscheidene schepen vernield.

(Times Service.)

NEW-YORK 30 Dec. „Een brand, die ontstond doordat een vonk viel op in den Hudson gestorte olie, heeft te Hoboken een schade van een millioen dollar aangericht. Volgens sommige ramingen bedraagt de schade zelfs twee millioen dollar. De brand verwoestte eerst de pier van den Lackawannaspoorweg en daarna het stoomschip „Seneca." Verder werden nog twee fabrieken nabij de dokken verwoest, acht lichters en een groot aantal kleinere schepen. De geheele brandweer van Hoboken was niet in staat om uitbreiding van het vuur tegen te gaan en zes drijvende brandspuiten moesten assisteeren. Ondanks het feit, dat de brand met honderd stralen werd bestreden duurde het uren voordat men kon vaststellen, dat men het vuur meester was. Twee tankbooten van de Standard Oil en een groot stoomschip de „Hendrik Hudson" konden slechts met groote moeite en met levensgevaar voor de bemanning van de sleepbooten in veiligheid worden gebracht.

Acht uur nadat de brand was uitgebroken, sloegen de vlammen nog hoog in de lucht."

Wij meenden goed te doen een en ander onder de ernstige aandacht van het Bestuur en den Kolonialen Raad te brengen, opdat er strenge maatregelen genomen worden ter vermijding van zulk een catastrophe.

I. T. A. Indische Tentoonstelling Arnhem.

Niets wordt verzuimd en gespaard om belangstelling te wekken voor de Indische Tentoonstelling die van 11 Juni tot 28 Juli te Arnhem zal gehouden worden. Wij mochten enkele mooi uitgevoerde sluitzegels ontvangen, ter begeleiding waarvan een circulaire aan de Leden van „Oost en West", met het doel in ruimen kring de belangstelling voor deze tentoonstelling gaande te maken en daardoor het welslagen ervan te verzekeren.

Steun kan op de volgende wijze verleend worden:

1e. reclamemateriaal bij ons aan te vragen (gratis) en het doeltreffend te verspreiden;

2e. overal, waar het gepast is over de I. T. A.-plannen te spreken;

3e. Indische collecties (ook de enkele voorwerpen) bij ons te signaleeren of wel zelf eigenaren te overreden, die tijdelijk aan ons af te staan, waarbij de kosten, zoo gewenscht, voor ONZE rekening zijn;

4e. met de Besturen der organisaties, waarvan Gij Lid zijt, te bespreken, om COLLECTIEF in Juni of Juli a. s. een bezoek aan de Tentoonstelling te brengen. Dit geschiedt reeds door vele Vereenigingen;

5e. hetzelfde te doen, ten aanzien van de kinderen in den vorm van schoolreisjes. (Oudercommissies).

6. de aandacht Uwer kennissen zakenlieden te vestigen op de uitnemende gelegenheid, om, door middel van een STAND, hunne handelsrelaties met Indië te bevestigen, respectievelijk uit te breiden;

7e. financieelen steun te verleenen aan ons Tentoonstellings-opluisteringsfonds.

Nadere inlichtingen worden gaarne verstrekt door het Bestuur van de Afd. Arnhem van „Oost en West", Nieuwe Plein 52, Arnhem.

Eervolle onderscheiding.

Het heeft Z. H. den Paus behaagd aan den Heer J. M. J. Ellis, alhier de hoogst eervolle onderscheiding toe te kennen van Ridder in de Orde van Gregorius den Groote. Zohdagmorgen zal Mgr. Vuylsteke de decoratie aan den Heer Ellis overhandigen, dien wij onze hartelijke gelukwenschen aanbieden.

In dank ontvangen

van de *Delaware Punch Bottling Co. Curaçao* enkele fleschjes van de zoo bekende limonade *Delaware Punch*. De prijs ervan is fl. 250 per dozijn, terwijl de ledige fleschjes worden terug gekocht tegen fl. 1.50 per dozijn.

Voetbal-Match.

Heliotrope—Curaçao.

1—0.

Onder leiding van den heer van de Waal werd Woensdagmiddag deze wedstrijd gespeeld.

Om 4.30 blaast de scheidsrechter de elftallen in het veld. De gasten kozen doel met de zon in het gezicht en de wind voor. Als de aftrap genomen is, zitten de onzen op den bal, en brengen de achterhoede der gasten in beweging. Deze weet echter tijdig het gevaar te bezweren, en het leder wordt geretourneerd. De voorlinie der gasten komt thans in werking, en wij krijgen prachtig samenspel te zien. Ons doel wordt in gevaar gebracht, maar keeper Favery weet zijn heiligdom schoon te houden.

De bal uitgetrapt, wordt direkt door de gasten opgevangen, en al combineerend, ons doel genaderd. Dank zij echter de backs Sla en Maduro die een prachtige partij spelen, kunnen de aanvallen tijdig worden gestopt.

Op de hachelijkste momenten weten zij den bal afhandig te maken. De gasten maken een goed gebruik van den wind, en bestoken ons doel fel. Onze achterspelers hebben het zwaar te verantwoorden, maar zij zijn allen voor hun taak berekend. Na 25 minuten spelens gelukt het de linksbuiten van „Heliotrope" uit een corner een goal te maken en de leiding aan zijn partij te bezorgen.

De onzen laten echter den moed niet zinken. Het spel hervat, wordt er van beide kanten zwaar gewerkt.

De gasten om den voorsprong te vergrooten, de onzen, om de gelijkmaker te halen. De bal, door Bosnie naar Prince gespeeld gaat door naar Monkou, en het doel der gasten wordt in gevaar gebracht. De Engelsche keeper weet bijtijds de bal te verwerken. Onze halflinie is nu naar voren getrokken, en de onzen trachten de gasten in te sluiten. Bosnie in de voorhoede probeert om al combineerend de linie der gasten te passeeren, echter zonder succes. De rust gaat in met onveranderde stand.

Na de thee zetten de onzen alle zeilen bij, om den gelijkmaker te halen. Zij hebben nu de wind voor, en maken ook goed gebruik ervan. Het Engelsch doel ondergaat een bombardement. De Engelsche doelman staat vast als een stalen muur, en weet van geen wijken. De moeilijkste ballen weet hij op de meest critieke oogenblikken weg te werken, en zijn „home" schoon te houden. De onzen sluiten de gasten in, en schot op schot wordt op het Engelsch doel gelost. De keeper echter is the right man on the right place, en geeft niet thuis. De gasten naderen nu ons doel. Met prachtig samenspel wordt onze halflinie gepasseerd, maar Maduro redt op het juiste oogenblik. De onzen krijgen het leder, en al combineerend wordt het vijandelijk doel genaderd.

Monkou geeft een pracht voorzet; Bosnie vangt op, en gaat doelen, maar de keeper weet op het juiste oogenblik hem de bal van de voeten weg te pakken.

Onze jongens houden de achterlinie van de gasten ingesloten. De keeper heeft de handen vol werk.

Ook de backs kwijten zich goed van hun taak.

De onzen schieten goed, maar de Engelsche doelverdediger toont voor zijn taak berekend te zijn. Als het scheidsrechtersfluitje het einde aankondigt, is de stand ongewijzigd, en gaan de gasten met een welverdiende overwinning huiswaarts.

Sportvriend.

De Paus „ter dood veroordeeld."

De Paus, zou naar een buitenlandsch nieuws-agentschap uit Rome verneemt, een aangeteekend schrijven hebben ontvangen, waarin hem wordt medegedeeld, dat hij „wegens begunstiging van de anti-bolschewistische beweging „ter dood veroordeeld" is.

Het vonnis is onderteekend door de „orthodoxe synode" en de bolschewistische leiders Rykoff, Stalin, enz.

De Paus zou het vonnis aan alle kardinalen als curiosum hebben laten zien en het als historisch document in de archieven van het Vaticaan hebben doen deponeeren.

Koloniale Raad.

Vrijdag 17 Februari.

Op de aanbevelingslijst worden als candidaten gesteld:

Voor de vacature-Perret-Gentil de Heeren:

C. N. Winkel en Dr. P. H. Maal.

Voor de vacature-P. L. Gorsira de Heeren:

Max Ph. van Romondt en B. I. Mussenden.

Ingekomen is een schrijven van het lid J. J. Beaujon, berichtende dat hij om gezondheidsredenen ontslag neemt als lid van den Kolonialen Raad. De ontslagname betreurende herdenkt de Voorzitter de verdiensten van den Heer J. J. Beaujon.

Een ontwerp tot wijziging van het Wetboek van Strafrecht wordt zonder hoofdelijke stemming of gedachtenwisseling aangenomen.

Officieele Berichten.

De tijdelijk agent van politie 2de klasse alhier D. C. Wolfert is uit 's Lands dienst ontslagen.

De hulpkommies der belastingen alhier O. T. de Lannoy is bevorderd tot kommies.

Enrique Kroon is benoemd tot tijdelijk hulpkommies der belastingen.

J. J. J. Romet, R. M. Willems, J. N. Doorje, C. M. Ensberg, A. A. Danning en Ch. Ch. Doelwijt zijn benoemd tot tijdelijke agenten van politie 2de klasse alhier.

De commies H. B. C. Schotborgh, wnd. Gezaghebber-ontvanger op Bonaire, is aangewezen als de ambtenaar door wien het notarisambt op Bonaire zal worden uitgeoefend, onder eervolle ontheffing van den adjunct-commies W. R. Plantz van de uitoefening van dat ambt.

Aan den agent van politie 2de klasse op St. Eustatius, George Edwin Henry Heyliger is, op zijn verzoek, eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

Alexius H. Goilo is benoemd tot tijdelijk schrijver en werkzaam gesteld ten kantore van den Directeur van 's Lands radio- en telefoondienst.

De West-Indische Gids.

Inhoud, Januari—Februari 1928.

Curaçao en onderhoorige eilanden 1816—1828 VI, door Mr. B. de Gaay Fortman, met 4 portretten.

Hoe men in Suriname in den loop der eeuwen den tijd heeft aangegeven, door Fred. Oudschans Dentz.

Economisch Suriname en het loonstelsel, door Th. A. C. Comvalius.

Aanteekeningen over den landbouw in Suriname, door Chas. Douglas.

Suriname, sociaal-hygienische beschouwingen, door Dr. P. H. J. Lampe.

Velerlei hout in Suriname, door Joh. F. Snelleman.

De Corantijnkwestie (Aanvulling) door Dr. H. D. Benjamins.

Bibliographie.

De St. Thomas Universiteit te Manilla.

Wij lezen in de Nouvelles Religieuses:

De paters Dominicanen, die de Universiteit te Manilla (Phillippijnen) reeds drie eeuwen besturen, hebben den bouw hunner nieuwe Universiteitsgebouwen voltooid, de grootste in het Oosten.

Een 48 meter hooge toren beheerscht het quadrum van tachtig meter lengte en vijf en zeventig meter breedte.

Zes groote amphiteaters kunnen ieder twee honderd studenten bevatten. Men bereikt deze door een gelijk aantal trappen en twee liften.

Deze nieuwe gebouwen waren dringend noodig om het steeds stijgend aantal studenten dat in vijf jaar tijds van achthonderd tot twee duizend opliep. De oude Universiteitsgebouwen zullen in overeenkomst met den H. Stoel en het Episcopaat, tot centraal seminarie van het eiland worden ingericht. Ieder diocees heeft op zich genomen er minstens zes seminaristen te onderhouden.

Aan deze Universiteit zijn 120 professoren verbonden.

Dit jaar werden 1962 studenten in geschreven, o. a. voor het burgelijke recht 239, medicijnen 1133, pharmacie 291 technische wetenschappen 138.

In vergelijking met het vorige studiejaar steeg het aantal studenten met 406.

Met uitzondering van die der Theologie en van 't Kerkelijke Recht worden de graden van alle faculteiten door de Ver. Staten van N. Amerika officieël erkend.

Verkoopkoersen der Banken op Curaçao voor Buitenlandsche Wissels.

(Opgegeven door de Hollandsche Bank voor West-Indië.)

	10/2	11/2	13/2	14/2	15/2	16/2
New-York	2.47½	2.47½	2.47½	2.47½	2.47¼	2.47½
Londen	12.11	12.11	12.11	12.11	12.10	12.11
Nederland	9.96	9.96	9.96	9.96	9.95	9.96
Parijs	42.49	42.49	42.49	42.49	42.50	42.49
Spanje	48.27	48.27	48.27	48.27	48.22	48.27
Zwitserland	13.33	13.33	13.33	13.33	13.32	13.33
Italië	99.75	99.75	99.75	99.75	99.75	99.75
België	35.68	35.66	35.66	35.66	35.62	35.66
Duitschland	0.60	0.60	0.60	0.60	0.60	.060
Caracas	48.10	48.10	48.10	48.10	48.05	48.10
Maracaibo	48.35	48.35	48.35	48.35	48.30	48.35

Uit het Buitenland

RUSLAND.

De Sovjets sluiten de kerken.

De Raad der Volkscommissarissen heeft twee maanden geleden een wet bekrachtigd, volgens welke alle kerkgebouwen, die teekenen van verval vertoonen of herstelling behoeven, gesloten moeten worden.

Men kan gerust aannemen, dat deze wet opzettelijk gemaakt werd, om een gemakkelijk voorwendsel te bieden voor een massa-sluiting van kerken, en voor nieuwe vergrijpen aan kerkelijk eigendom: want de gesloten kerken zullen stellig onteigend worden en dan voor andere dan kerkelijke doeleinden wèl bruikbaar en niet bouwvallig blijken. En de inventaris? Daaromtrent wordt uitdrukkelijk in de nieuwe wet bepaald: „Alle voorwerpen van edel metaal vervallen aan de Staatskas: alles, wat historische waarde heeft, gaat naar de musea; al wat kunstwaarde heeft, komt aan het de partement van Wetenschappen; klokken, tapijten, meubelen worden staatseigendom. De heiligenbeelden kunnen op bijzonder verzoek aan de geloovigen worden toegewezen."

Zoo wordt de vernietiging van al wat met den godsdienst in betrekking staat, door het bolsjewisme voltooid.

CHINA.

Geweldpleging te Kanton.

Het huis van de Zusterkens der Armen te Kanton is 14 Oct. ll. door roovers overvallen.

Het was 's avonds kwart over 7. De meeste Zusters waren bijeen in de recreatiezaal, toen een Zuster uit de keuken kwam aangeloopen, zeggende: Er zijn kerels in den tuin. Nauwelijks had zij uitgesproken, of een man met een revolver in de hand verscheen in de deur der zaal; hij werd gevolgd door een ander, met een dolk, en door nog verscheidene anderen, te zamen een tiental. Zij begonnen met de Zusters bij de armen te grijpen om ze te binden, maar lieten haar ten laatste toch vrij. Alle deuren werden gesloten, zoodat men niemand kon waarschuwen. Wanneer een Zuster poogde, op de galerij te komen om hulp te roepen, werd zij met geweld teruggedreven. Zoo kreeg èèn der Zusters een dolksteek onder den arm, doch niet erg; een andere werd zoo ruw bij dè keel gegrepen, dat deze geheel ontveld was.

De Zusters werden vervolgens gedwongen, de sleutels af te geven. De roovers drongen daarop het huis binnen en namen het weinige geld, dat zij vonden — goed 200 doll. —, een paar horloges en een kelk; verder bezochten zij de keuken en de linnenkamer; waar weinig van hun gading was. Toen zij op de bovenverdieping kwamen, waar de verpleegde oude vrouwen gehuisvest zijn, hieven dezen zulk een geschreeuw aan, dat de roovers haast maakten om weg te komen, uit vrees voor de politie. Zoo hebben zij gelukkig geen tijd gehad om de kapel te plunderen.

De buren der Zusters, twee Duitschers, waren toevallig afwezig; zij kwamen pas thuis na den aftocht der roovers. Zij gingen toen terstond naar de politie, om bescherming te vragen voor de Zusters gedurende de rest van den nacht. De Fransche consul heeft aan het hoofd der politie en aan Gen. Li geschreven om bescherming; maar dat was bij 't afzenden van bovenstaand bericht al een maand geleden en er was nog geen antwoord gekomen. De Zusters durven nu na 't donker niet meer in de benedenverdieping verblijven.

Rooversoverval in Ngan-Hwei.

P. Dutto S.J. schrijft 17 Oct. uit Kongli-Kiao:

Mijn district is door roovers geheel uitgeplunderd. Het waren drie benden, die van verschillende zijden kwamen opdagen, samen ongeveer 7000 man! Zij hebben op hun doortocht allerlei wreedheden bedrenen; volgens zeggen van mijn catechisten hebben zij alleen in mijn district en daaromtrent 2000 personen gedood: in één enkel dorp 700, in een stadje 600 en in een ander 300. Twee dagen geleden ging ik in één van die dorpen het H. Oliesel toedienen, en vond toen, dat in één enkele familie 6 personen waren vermoord. Weken lang was de lucht verpest door de lijken, die de beangstigde bevolking niet kon begraven; ik heb in de velden lijken, afgekapte hoofden, en beenderen zien liggen. Heel wat menschen zijn ziek geworden, daar zij bijna een maand lang zonder kleeren in de open lucht hebben moeten verblijven. In de 20 jaar, sedert de missie hier is gesticht, heeft men zulke gruwelen niet gezien.

Hier zijn de roovers mijn pastorie binnengedrongen, hebben deuren, kasten, meubels, kisten kort en klein geslagen en wel voor 1000 doll. schade aangericht. Gelukkig heb ik de Zusters der Presentatie in veiligheid kunnen brengen te Ing-tsjou, eenige dagen vóórdat de roovers hier waren.

MEXICO.

Officieele kerkroof.

De Mexicaansche regeering beroemt zich erop, bij de doorvoering der kerkelijke dwangwetten een volkomen overwinning te hebben behaald. Als bewijs (!) publiceerde zij onlangs cijfers omtrent de reeds uitgevoerde onteigening van kerkelijke goederen ten gunste van den staat.

De totale waarde van het door den staat in beslag genomen kerkelijk bezit wordt op 100 millioen peso's geschat. Daarvan zijn goederen ter waarde van 26,6 millioen peso's in 't werkelijk bezit van den staat overgegaan en de Mexicaansche regeering zet de confiscatie van kerkelijk goed met kracht voort.

Het aantal tot nu toe in beslag genomen landgoederen bedraagt 225; ze vertegenwoordigen een waarde van 11,2 millioen peso's. In de steden zijn 1.443 vaste kerkelijke eigendommen met een waarde van 14,4 millioen peso's in de handen van den staat gekomen. Bij dit bezit aan land en gebouwen komen nog de aan de Kerk vermaakte legaten; dezer waarde, voor zoover de staat ze heeft geaccapareerd, wordt op 1 millioen peso's geschat. De geconfisqueerde gebouwen worden voor scholen, post- en telegraafkantoren, enz. gebruikt.

En wat komt er nu van de godsdienstige en liefdadige doeleinden, waarvoor dat alles aan de Kerk geschonken is? De historische kunstschatten komen in handen van antiquiteitenhandelaars, een groot deel der opbrengst blijft aan den strijkstok hangen. En 't arme volk . . . !

Een adres, onderteekend door Senor D. Aureliano Urrutia, oud-deken der Universiteit van Mexico, namens de beschaafde en geleerde standen van Mexico en de Mexicaansche vluchtelingen in de Ver. Staten, is onlangs aan Pres. Coolidge opgezonden.

In dat stuk vestigt dr. Urrutia er de aandacht op, dat „het tegenwoordige gouvernement van Mexico feitelijk zijn organisatie en zelfs zijn bestaan dankt, luidens uw (Coolidge's) eigen woorden, aan de edelmoedigheid en welwillendheid van het gouvernement van Washington."

Dit zoo zijnde, zegt hij aan President Coolidge, „ligt in uwe handen ook de macht om een einde te maken aan de slachting der onschuldigen."

Die vermelding der „welwillendheid" van Washington slaat op het feit, dat Pres. Coolidge in Dec. 1923 het Dep. van Oorlog machtigde, aan Pres. Obregsn een groot aantal geweren en een flinken voorraad oorlogsbehoeften over te doen. Daar dezes tegenstanders geen wapenen en munitie konden ingevoerd krijgen, werd Obregon daardoor gered. Maar dit beteekent, dat de Ver. Staten wel degelijk partij hebben gekozen in den strijd; en zulks geschiedde ten gunste der Amerikaansche groote-zakenlui. Daarvandaan dat de vraag inderdaad praamt: Als Amerika toen tusschenbeide kon komen, waarom kan het thans zijn invloed niet aanwenden om de tegenwoordige ondraaglijke toestanden te verbeteren?

Het antwoord zal wel zijn: omdat de groote dollar-heeren dat niet gedoogen, die liever zien, dat Mexico economisch geheel van hen afhankelijk wordt.

PERU.

Geen scheiding van Kerk en Staat.

Een paar maanden geleden heeft het Episcopaat van Peru zijn 8ste Provinciaal Concilie gehouden te Lima, onder voorzitterschap van den Pauselijken Nuntius, Mgr. Camino, en den Primaat Mgr. Lisson.

Op den dag der opening waren alle Bisschoppen door den President der republiek Señor Leguia, uitgenoodigd aan een officieel feestmaal, waarbij alle vooraanstaande personen der stad, de civiele en militare autoriteiten, de rechterlijke macht, de voorzitters der beide Kamers en de buitenlandsche gezanten tegenwoordig waren.

President Leguia hield eene rede, waarin hij een welsprekende hulde bracht aan de diensten, door de Kath. Kerk aan Peru bewezen. Zij is het licht geweest voor het volk van af den tijd, dat zij de duisternis van 't heidendom der Inca's heeft verjaagd. Onder de beroemdste namen van Peru zijn die van den grooten bisschop, den H. Turibius, van den H. Franciscus Solano en de H. Rosa van Lima, de patrones der natie. Verder sprak de President van de bescherming, die de Kerk aan de inboorlingen heeft verleend, van haar vruchtbaar missiewerk en haar zorg voor opvoeding en onderwijs.

„Er kan nooit een enkele reden zijn, ging de President voort, waarom de Staat vijandig of ook maar onverschillig zou staan tegenover de Kerk Onze grondwet beschermt haar, en aanhankelijkheid aan de Kerk is diep in de nationale gevoelens van ons volk geworteld. Als practizeerend Katholiek en hoofd van een natie die trotsch is op haar trouw aan de Katholieke Kerk, spreek ik met vreugde de stellige verwachting uit, dat altijd de meest volkomen overeenstemming zal heerschen tusschen de Kerk en den Staat, ieder binnen de duidelijk aangegeven grenzen van zijn eigen werkingssfeer."

In zijn antwoord huldigde de Aartsbisschop van Lima den president om de groote diensten, door hem aan de zaak zan den godsdienst in Peru bewezen.

CHILI.

Geen bestrijding van den godsdienst gewenscht.

Aan het anti-godsdienstig gewroet der partijgenooten van den vroegeren president Alessandri is eindelijk paal en perk gesteld. Den 23sten Oct. werd nl. het besluit bekend, waardoor Don Alessandri, zijn drie zoons, een aantal diplomaten, journalisten en radicale politici werden verbannen. Deze crisis werd verhaast, naar verluidt, door het feit, dat op hun aanstoken het leger ontbrak bij de officieele feestviering ter eere van O. L. Vr. van den Carmel, patrones van het leger.

De verbannen Chileenen kozen Buenos Ayres tot wijkplaats, waar zij door een groep radicale landgenooten welkom werden geheeten. Een verzoek van den Chileenschen minister van Buitenl. Zaken aan den gezant van Argentinië, om de paspoorten der bannelingen niet te viseeren, werd geweigerd; wat aanleiding gaf tot een wisseling van nota's tusschen de beide regeeringen. Chili vreest namelijk, dat de verbannen radicalen in Argentinië tegen het gouvernement van President Ibanez zullen samenzweren. Intusschen is de Ibanez-regeering in Chili sterk gevestigd.

Oproeping.

Zij, die in aanmerking wenschen te komen voor de betrekking van tijdelijken agent van politie der 2de klasse, worden uitgenoodigd zich persoonlijk aan de hoofdwacht van politie in de Willemstad alhier bij den Commissaris van Politie aan te melden, 's morgens van 8½ tot 9½ uur en 's middags van 4 tot 5 uur.

Zij, die niet kunnen lezen en schrijven, komen niet in aanmerking. Kennis van de Nederlandsche taal strekt tot aanbeveling.

Willemstad, den 28n Jan. 1928.

De Procureur-Generaal,

2—3 *M. VAN DIJK.*

Bekendmaking.

Ondergeteekende brengt ter algemeene kennisse, dat door hem met ingang van heden in het belang der openbare orde geene bewijzen van goedkeuring meer zullen worden afgegeven van andere lokaliteiten dan de tot heden goedgekeurde voor het houden van eene tapperij, een koffiehuis, een logement met vergunning, een sociëteit, of voor het verkoopen en uitslaan van gedistilleerd, als bedoeld bij art. 1 van de Vergunningsverordening 1908 (P. B. 1909, No 7) en te dien einde tot hem gerichte verzoekschriften niet meer in behandeling zullen worden genomen.

Willemstad, 11 Februari 1928.

De Procureur-Generaal,

Hoofd van Politie.

2—3 *M. VAN DIJK.*